

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи міжнародної мікро- і макроекономіки»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) спеціалізація C1.02 Міжнародні економічні відносини ОПП Міжнародні економічні відносини
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,5, Загальна кількість годин – 105, із яких: лекцій – 24 год., семінарських занять – 12 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника(ів)	Шкурупій Ольга Всеволодівна, професор кафедри економіки та публічного управління, д.е.н., професор, ауд. 474 (навчальний корпус 4) e-mail olha.shkurupii@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/shkurupiy-olga-vsevolodivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумови відсутні
Компетентності	<i>загальна:</i> ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим. <i>фахові:</i> ФК 2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин. ФК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
Результати навчання	РН 10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту), здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг), володіння іноземною мовою, правова, політична, екологічна грамотність (громадські соціальні навички), медіаграмотність тощо.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформувати концептуальні уявлення про світову економіку та міжнародні економічні відносини, що відбуваються на мікро- та макрорівнях.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Міжнародна мікро та макроекономіка як наука Тема 2. Меркантилізм Тема 3. Торгівля, заснована на абсолютних перевагах Тема 4. Торгівля, заснована на порівняльних перевагах Тема 5. Факторні переваги Тема 6. Ринкова рівновага Тема 7. Конкурентні переваги Тема 8. Теорії міжнародної трудової міграції Тема 9. Теорії міжнародного руху факторів виробництва і теорії капіталу Тема 10. Теорії інтеграції	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	
1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення; бесіда;</i> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i> практичні методи: <i>робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;</i> 2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i> 3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, кейс-метод;</i> комп'ютерні і мультимедійні методи: <i>використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i> 4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i> методи письмового контролю: <i>самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i> методи самоконтролю: <i>самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</i>	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

	Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyapronformalnuosvitu2025.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	

Основні

1. Козак Ю. Міжнародна макроекономіка. Київ : Центр навчальної літератури. URL: <http://surl.li/huzcfo>
2. Козак Ю., Логвінова Н., Пахомов Ю. Міжнародна мікроекономіка Київ : Центр навчальної літератури URL: https://databasefed.ucoz.ua/Kurs2/mizhnarodna_mikroekonomika_kozak.pdf
3. Міжнародна макроекономіка / Ю. Козак, Н. Логвінова, А. Наумчик, С. Лебедева, М. Барановська, Ю. Пахомов. Центр учбової літератури, 2021. 400 с.
4. [Montiel](#) P.J. International Macroeconomics. E-book. 528 p. URL : <https://www.scribd.com/document/324808690/International-Macroeconomics-Montiel>
5. Marthinsen J. International Macroeconomics for Business and Political Leaders. URL : <https://dokumen.pub/international-macroeconomics-for-business-and-political-leaders-9781138635388-9781315206417.html>
6. Nelson C. Mark International Macroeconomics and Finance: Theory and Empirical Methods. E-book. 373 p. URL : <https://www3.nd.edu/~nmark/book/BOOK.pdf>
7. Reinert Kenneth A. An Introduction to International Economics: New Perspectives on the World Economy. Cambridge University Press; 2nd edition. 2020. 276 p.
8. Schmitt-Grohe S., Uribe M., Woodford M. International Macroeconomics: A Modern Approach. Princeton University Press. 2022. 482p.
9. Feenstra R., Taylor A. International Macroeconomics Fifth Edition. Worth Publishers. 2020. 448 p.
10. Whitehead J. Microeconomics A Global Text.

Допоміжні

1. Зайцев Ю. К., Москаленко О. М. Сучасна політична економія як теоретична основа економічного розвитку суспільства : у 2 кн. Кн. II Сучасна політична економія як методологічна парадигма економічної політики розвитку в глобалізованому суспільстві: монографія. Київ : КНЕУ, 2020. 251 с.

2 Основи міжнародної мікроекономіки : метод. рек. до вивч. дисц. для здобувачів вищ. освіти за спец. 292 «Міжнародні економічні відносини» / [уклад. Т. В. Решитько, О. М. Соколовська] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. – Кропивницький : ЦНТУ, 2022. – 54 с.

3. Шкурупій О. В., Дейнека Т. А., Дивнич О. Д., Загребельна І. Л. Сучасні трансформації міжнародного бізнес-ландшафту: просторовий, інвестиційний та інноваційно-технологічний виміри аналізу: монографія / За ред. О. В. Шкурупій. Полтава: Астроя, 2025. 318 с.

4. Emerson Patrick M. Intermediate Microeconomics, Oregon State University, 2019. 422 p.

5. Foundations of International Macroeconomics by Maurice Obstfeld and Kenneth Rogoff URL : surl.lu/wedzud

6. Mark N. C. International Macroeconomics and Finance: Theory and Empirical Methods URL : <https://www3.nd.edu/~nmark/book/BOOK.pdf>

7. Salvator D. International Economics, 13th Edition. Wiley, 2019. 720 p.

Інформаційні ресурси

1. International Monetary Fun. URL : <https://www.imf.org/en/Home>

2. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL : <http://www.fao.org/home/en/>

3. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL : <https://www.oecd.org>

4. United Nations Conference on Trade and Development. URL : <https://unctad.org>

5. United Nations. URL : <https://www.un.org/en/>

6. United Nations Industrial Development Organization. URL : <https://www.unido.org/>

7. World Bank Group. URL : <https://www.worldbank.org/en/home>. World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org>

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління,
протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
денна форма (С1ЕКОН_бд_2025(МЕВ))

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування теоретичних питань	розв'язування тестів	доповідь / реферат / презентація	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Міжнародна мікро та макроекономіка як наука	—	3	8	3	6
Тема 2. Меркантилізм	4	3		3	10
Тема 3. Торгівля, заснована на абсолютних перевагах	4	3		3	10
Тема 4. Торгівля, заснована на порівняльних перевагах	4	3		3	10
Тема 5. Факторні переваги	4	3		3	18
Тема 6. Ринкова рівновага	4	3	8	3	10
Тема 7. Конкурентні переваги	4	3		3	10
Тема 8. Теорії міжнародної трудової міграції	—	3		3	6
Тема 9. Теорії міжнародного руху факторів виробництва і теорії капіталу	—	3		3	6
Тема 10. Теорії інтеграції	—	3		3	14
Разом	24	30	16	30	100

Поточний контроль здійснюється на семінарських заняттях впродовж семестру у формі усного опитування, участі у дискусіях, розв'язування тестів, виконання доповіді/презентації, виконання завдань самостійної роботи, виконання контрольної роботи для заочної форми навчання.

Шкала та критерії оцінювання опитування (участь у дискусіях) – 4 бали

Рівень опанування РН	Якісна оцінка відповідей, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Відповіді обґрунтовані, здобувач вищої освіти глибоко розуміє сутність проблеми. Демонструє здатність критично аналізувати та імплементувати теоретичні положення до пояснення сучасних процесів і явищ світової економіки та міжнародних економічних відносин; наводить приклади з реальної практики. Використовує реальні кейси, приклади для обґрунтування своєї точки зору. Висловлює чіткі, аналітичні та аргументовані думки під час дискусій, активно залучає інших учасників.	4
Достатній	Здобувач вищої освіти орієнтується у проблемі, яка розглядається. Демонструє добре розуміння теоретичних положень міжнародної макро- та мікро- економіки. Вміє достатньо чітко пояснити їх та надати приклади. Активно бере участь в обговореннях, висловлює обґрунтовані думки. Демонструє ініціативу в обговоренні питань, пов'язаних з темою.	3
Середній	Відповіді здобувача вищої освіти містять ряд помилок, що є некритичними та характеризують знання здобувача як середні. Має базове розуміння теоретичних положень міжнародної макро- та мікро- економіки. Проявляє участь у дискусіях, але відповіді стандартні, без додаткової аналітики чи прикладів. Іноді ініціює обговорення, але часто повторює матеріал.	2
Низький	Відповіді здобувача вищої освіти правильні, але примітивізовані. Він демонструє розуміння теоретичних положень міжнародної макро- та мікро- економіки лише на рівні визначень. Участь у дискусіях мінімальна, відповіді поверхневі. Відсутня ініціатива або розгорнуте обговорення.	1
Незадовільний	Здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або відповіді містять критичні помилки. Не має базових знань з теорії міжнародної макро- та мікро- економіки. Не може імплементувати теоретичні положення до пояснення сучасних процесів і явищ світової економіки та міжнародних економічних відносин; не наводить приклади з реальної практики. Все вище зазначене не дає можливості констатувати факт формування компетентностей і досягнення програмних результатів.	0

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів – 3 бали

Рівень опанування РН	Якісна оцінка відповідей	Кількість балів
Високий	Здобувач вищої освіти надав понад 80% вірних відповідей	3
Достатній	Здобувач вищої освіти надав 71-80% вірних відповідей	2
Задовільний	Здобувач вищої освіти надав 50-60% вірних відповідей	1
Низький	Здобувач вищої освіти надав понад 40 % невірних відповідей	0

Шкала та критерії оцінювання підготовки доповіді / презентації* – 8 балів

Кількість балів	Критерії оцінювання
6-8	Тема розкрита глибоко з повним розумінням ключових ідей. Матеріал є точним, актуальним і повністю відповідає темі. У доповіді / презентації представлений детальний аналіз проблематики та виявлене критичне мислення автора. Презентація має чітку та логічну структуру з правильно побудованими вступом, основною частиною та висновками. Усі частини узгоджені та логічно пов'язані між собою. Візуальні матеріали підібрані якісно та підсилюють ключові тези. Текст оформлений професійно, без граматичних помилок, з гармонійним використанням візуальних елементів. Матеріал поданий чітко, впевнено та виразно. Доповідач активно взаємодіє з аудиторією, залучає її до обговорення, демонструє високий рівень підготовки та здатність швидко і правильно відповідати на питання.
3-5	Основні ідеї розкриті, проте неповно або поверхнево. Матеріал відповідає темі, але містить деякі неточності або недостатньо опрацьовані моменти. Елементи аналізу присутні, проте вони не мають достатньої глибини дослідження науково-практичної проблеми. Структура доповіді / презентації є зрозумілою – такою, що включає вступ, основну частину та висновки. Однак структурування є змістовно спрощеним. Логічна послідовність викладу може мати порушення. Використано візуальні матеріали, але не всі вони повністю відповідають змісту. Текст оформлений на прийнятному рівні, хоча присутні незначні помилки. Матеріал поданий правильно, але не досить впевнено та виразно. Взаємодія з аудиторією обмежена, відповіді на питання не завжди є точними.
0-2	Основна ідея не розкрита, матеріал не відповідає темі або містить істотні неточності. Відсутність аналізу та глибокого розуміння предмету. Структура доповіді / презентації нечітка і недоопрацьована за формою подання: вступ, основна частина і висновки не виділені, логіка викладу порушена або хаотична. Використання візуальних матеріалів мінімальне або не відповідає змісту, текст оформлений неякісно, містить численні помилки. Подача матеріалу монотонна або невиразна, відсутність контакту з аудиторією, недостатня підготовка, читання без адаптації до запитів аудиторії.

*Протягом вивчення дисципліни передбачено виконання 2 доповіді / презентації

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи – 3 бали

Рівень опанування РН	Якісна оцінка самостійної роботи здобувача	Кількість балів
Високий	Повне та чітке розуміння теорії міжнародної макро- та мікро-економіки. Здобувач демонструє здатність пояснити та аналізувати взаємозв'язок теорії та міжнародної економічної практики. Демонструє високий рівень аналізу із застосуванням конкретних кейсів. Висвітлює можливості і межі сучасного застосування певних теоретичних положень міжнародної макро- та мікро-економіки, надає пропозиції. Самостійна робота відповідає всім вимогам, має логічну, послідовну структуру, глибокий аналіз, чіткі висновки.	3
Достатній	Здобувач вищої освіти демонструє розуміння теорії міжнародної макро- та мікро- економіки, хоча припускається неточностей, які не є критичними. Аналіз застосування теоретичних положень міжнародної макро- та мікро- економіки виконано правильно із використанням конкретних прикладів. Самостійна робота в цілому відповідає вимогам, має логічну структуру, але відзначаються деякі незначні недоліки в аргументації або оформленні	2
Задовільний	Здобувач вищої освіти демонструє часткове або поверхневе розуміння теорії міжнародної макро- та мікро- економіки. Основні поняття та терміни згадані, але не розкриті глибоко. При аналізі не використовуються конкретні приклади, кейси або опис ситуацій. Самостійна робота має логічну структуру, але є недоліки в аналізі,	1

	аргументації.	
Низький	Відсутні знання з теорії міжнародної макро- та мікро- економіки. Здобувач не демонструє розуміння основних положень теорії навіть на рівні визначень. Спроби застосування теоретичних положень до аналізу сучасної практики міжнародних економічних відносин відсутні. За сукупністю, зазначене вище не дає можливості констатувати факт формування компетентностей і досягнення програмних результатів.	0

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом є **залік**.